

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

05.03.2019

м. Івано-Франківськ

№ 59/1-рк/к

ТзОВ «М'ясо – Іф»
вул. Галицька 2 Г,
с. Ямниця,
Тисменицький р-н., 77422

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань від 05.03.2019 №18п щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які містяться в діях товариства з обмеженою відповідальністю «М'ясо – Іф», вул. Галицька, 2 Г, с. Ямниця, Тисменицький р-н., Івано-Франківська обл., 77422 (далі – ТзОВ «М'ясо – Іф», Товариство), встановила.

В результаті здійснення контролю за дотриманням суб'єктами господарювання, що діють на ринках реалізації продуктів харчування, вимог законодавства про захист економічної конкуренції, працівниками територіального відділення встановлено, що в закладах торгівлі Івано-Франківської області здійснюється реалізація сосисок варених вищого сорту «Дитячі» (далі – Продукт), виробником якої є Товариство.

ТзОВ «М'ясо – Іф» є юридичною особою, державну реєстрацію проведено 03.11.1999, ідентифікаційний код 30593795. Основним видом діяльності Товариства за КВЕД – 2010 є «Виробництво м'ясних продуктів» (10.13).

У розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" Товариство є суб'єктом господарювання.

З інформації, отриманої листом від 22.02.2019 р. вх.№ 59-01/230, встановлено, що виробництво та реалізація сосисок варених вищого сорту «Дитячі» здійснюється ТзОВ «М'ясо – Іф» з 2018 р. В основному реалізовується в роздрібній торговій мережі Івано-Франківської області.

Ринок виробництва та реалізації ковбаси вареної є висококонкурентним. Основними постачальниками цього виробу в роздрібну мережу області є М'ясопереробний цех ТзОВ «Іко Іф», ФГ «ДелСо», ФОП Бабінський І.М., ПП Туліка К.Д., ПП «Лісовий», ПП «Стасюк», ПП Голик ТМ «Микитинецькі ковбаси» та інші.

Разом з тим, на даному ринку функціонує велика кількість малих та середніх, за обсягами виробництва, суб'єктів господарювання, що здійснюють реалізацію ковбасних виробів, які на рівні з іншими складають конкуренцію Товариству на даному ринку.

Виконавцем етикетки сосисок варених вищого сорту „Дитячі” є ПП Майданчук І.І., з яким Товариство має укладений договір від 01.03.2018 № 8, згідно якого

ПП Майданчук І.І. (Постачальник) та ТОВ «М'ясо-ІФ» (Покупець), уклали даний договір, зокрема, про наступне:

- Постачальник зобов'язується поставляти та передавати у власність Покупцю товар згідно накладних, які є невідомою частиною даного Договору, а Покупець зобов'язується приймати цей товар та своєчасно здійснювати його оплату на умовах даного Договору (п. 1.1);

- предметом поставки за цим договором є продукція, асортимент, кількість та вартість якої є конкретно визначена згідно замовлення та/або в накладній на відпуск, які є невідомою частиною цього договору.

Видаткова накладна від 05.03.2018 № РН-1000014 засвідчує відпуск етикеток для сосисок варених вищого сорту „Дитячі” у кількості 500 шт на суму 450,00 грн.

Згідно наданої Товариством інформації, обсяги виробництва сосисок варених вищого сорту „Дитячі” за 2018 рік становили 299 кг, обсяг реалізації склав 286 кг на суму 24305,00 грн. Зазначена продукція виробляється і реалізовується протягом січня-лютого 2019 року.

У центральній частині етикетки розміщено позначення торгівельної марки “Рибак” та зазначено назву: сосиски варені вищого сорту „Дитячі”. На бокових сторонах етикетки розміщено інформацію про поживну (харчову) цінність, термін придатності, умов зберігання, ДСТУ 4436:2005, адреси виробника та потужностей виробництва, подається також інформація про склад продукту: свинина знежирена напівжирна, яловичина знежирена першого сорту, молоко коров'яче сухе знежирене, яйця курячі, олія соняшникова рафінована, сіль кухонна харчова, цукор-пісок, перець духмяний мелений, горіх мускатний, фіксатор кольору (нітрит натрію).

Зовнішній вигляд етикетки зображено на рисунку:

ДСТУ 4436:2005 (далі - Стандарт), за яким виготовлено Продукт поширюється на варені ковбаси, сосиски, сардельки, м'ясні хліби, що призначені для безпосереднього вживання. Згідно даного Стандарту, сосиски варені вищого сорту за фізико-хімічними показниками повинні відповідати таким вимогам: вміст білка – не менше ніж 12%, жиру – не більше ніж 17%, вологи – не більше ніж 68%, кухонної солі – не більше ніж 2,5%, нітриту натрію – не більше ніж 0,005%. У примітці 1 до Таблиці 2 цього Стандарту зазначено, що для варених сосисок, рекомендованих для дитячого та дієтичного харчування, масова частка кухонної солі не повинна перевищувати 2%, нітриту натрію – 0,003%.

Органолептичні та фізико-хімічні показники для сосисок варених вищого сорту з назвою «Дитячі» повинні мати рекомендації МОЗ для дитячого харчування (таблиця 2А Стандарту Додатку А).

Згідно п.8.2 Стандарту: Під час маркування ковбасних виробів, призначених для дитячого харчування на етикетці додатково вказують: «Рекомендовано для дитячого харчування».

Згідно п. 8.4 Стандарту: Маркована оболонка варених ковбас, сосисок та сардельок повинна мати такі позначки:

- назву та повну адресу підприємства-виробник, його товарний знак (за наявності) та телефон, адресу об'єкта виробництва;
- назву, сорт та склад ковбасних виробів у порядку переваги складників, зокрема харчових добавок, які використовували під час їх виробництва;
- кінцевої дати споживання «Вжити до...» або дати виготовлення та строку придатності;
- умови зберігання;
- інформаційні дані про харчову та енергетичну цінність 100 г продукту;
- позначення цього стандарту.

Як вбачається з етикетки сосисок варених вищого сорту домінуючим позначенням, що привертає увагу споживача, є назва продукту «Дитячі», оскільки вона нанесена великим жирним шрифтом.

Інформація про назву та склад продукту, при маркуванні товару, як одна з суттєвих умов його придбання, є одним із факторів, що може вплинути на вибір споживачем виробника та виду продукту.

На вітрині, де представлені декілька видів сосисок варених, при виборі товару споживач віддав би перевагу під назвою «Дитячі», вважаючи, що він виготовлений для дитячого харчування та є безпечним для дітей раннього віку, відповідає всім нормативним вимогам дитячого харчування.

Продукція для дітей асоціюється з найвищим рівнем якості: найкращою сировиною, мінімумом добавок, пильним контролем показників безпеки. Адже дитячий організм менш "приспосований" до всіх несприятливих факторів, до того ж для організму, що росте, дуже важливо споживати якісні натуральні харчові продукти.

Зазначення на етикетці сосисок варених вищого сорту інформації «Дитячі» нашоувхе споживачів на думку про те, що цей Продукт вироблено для харчування дітей.

Відповідно до Закону України «Про дитяче харчування», дитячим харчуванням є продукти, призначені для задоволення дієтичних потреб дітей грудного та раннього віку (до трьох років). Відповідно до цього ж закону, дитяче харчування є продуктом спеціального дієтичного споживання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про дитяче харчування»:

Дитяче харчування – харчовий продукт, призначений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, для спеціального дієтичного споживання, спеціально перероблений або розроблений для забезпечення задоволення дієтичних потреб дітей грудного та раннього віку (дитячі суміші початкові (стартові), дитячі суміші для подальшого годування, продукти прикорму, напої, вода бутильована для приготування дитячого харчування та/або пиття).

За вказаним законом, діти грудного віку – це діти віком від народження до одного року, діти раннього віку – діти віком від одного до трьох років.

Виробник дитячого харчування – юридична особа, яка здійснює господарську діяльність з виробництва дитячого харчування з метою введення його в обіг.

Виробництво дитячого харчування – господарська діяльність, пов'язана з виробленням дитячого харчування, включаючи всі стадії технологічного процесу, у тому числі виготовлення, пакування та етикетування.

Згідно статті 9 Закону України «Про дитяче харчування» визначено ряд вимог щодо виробництва дитячого харчування:

- застосовується сировина, яка виробляється переважно у спеціальних сировинних зонах та забороняється використання пальмового стеарину, продуктів гідрогенізації олій (маргарину, спреду), бавовняної олії та олії з кунжуту, сумішей спецій та прянощів, до складу яких входять не зареєстровані або заборонені до використання у виробництві дитячого харчування харчові добавки.

- дитяче харчування фасується в асептичну та/або герметичну упаковку, що має забезпечувати безпечність та збереження поживної цінності продукту протягом визначеного виробником строку придатності до споживання. Та нести повну достовірну та доступну інформацію, у тому числі тієї, що наводиться на етикетці (вік дитини, з якого дозволяється споживання цього продукту).

- використання технологічного обладнання, допоміжних засобів та матеріалів для виробництва та обігу дитячого харчування здійснюється за наявності відповідного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

- в інформації про склад дитячого харчування повинно вказуватися вичерпний перелік всіх інгредієнтів у порядку переваги їх масової частки у складі продукту, в тому числі харчових добавок та ароматизаторів.

З аналізу вказаних положень можна дійти висновку, що чинним законодавством України про дитяче харчування під поняттям «дитина» та «дитина раннього віку» розуміються особи віком до трьох років.

Крім того, до суб'єкта господарювання, який здійснює господарську діяльність з виробництва дитячого харчування ставляться значно жорсткіші вимоги, ніж до виробників звичайного харчування. Зокрема, вказане полягає у отриманні додаткових дозволів на випуск такої продукції, отримання та переробки сировини, вжиття особливих санітарних вимог тощо.

Чинним законодавством України також встановлено й інші види періодизації дитячого віку. Зокрема, частиною четвертою статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту», встановлено наступні види:

немовлята (до одного року);

ранній вік (від одного до трьох років);

передшкільний вік (від трьох до шести (семи) років);

молодший дошкільний вік (від трьох до чотирьох років);

середній дошкільний вік (від чотирьох до п'яти років);

старший дошкільний вік (від п'яти до шести (семи) років).

У частині 11 статті 11 Закону України «Про дитяче харчування», текст для етикетування дитячого харчування підлягає затвердженню центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Відповідно до частини 1 статті 9 Закону України «Про дитяче харчування», дитяче харчування, що виробляється в Україні, підлягає державній санітарно-епідеміологічній експертизі та державній реєстрації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, має відповідати обов'язковим параметрам безпечності та мінімальним специфікаціям якості, затвердженим центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я, та бути етикетованим відповідно до вимог Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів".

ТзОВ «М'ясо – Іф» не проводилась державна санітарно-епідеміологічна експертиза і державна реєстрація про те, що сосиски варені вищого сорту «Дитячі» призначені для забезпечення задоволення дієтичних потреб дітей.

У відповідності до Закону України «Про дитяче харчування» на етикетці обов'язково має бути розміщена інформація у доступній для сприймання споживачем формі: «не рекомендується дітям віком до трьох років» або «рекомендується для дітей старше трьох років» та має бути затверджена центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Отже, більшість споживачів може сприймати продукцію з назвою «Дитячі», як таку, що призначена, зокрема, і для дитячого харчування. Для уникнення змішування продукції для дітей від 3-х років із дитячим харчуванням, виробник зобов'язаний був вказати на лицевій поверхні упаковки у доступній для споживача формі вік дитини з якого можливе вживання (наприклад, «для дітей від 3-х років», або «не є дитячим харчуванням»).

Відсутність на етикетці Продукту інформації зазначеної вище інформації, може вплинути на наміри споживачів щодо придбання цього товару та поставити ТзОВ „М'ясо - Іф” у більш вигідне становище у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які діють на відповідному ринку.

Тобто, Товариство могло посилити свою конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги у конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неповних відомостей щодо споживчих властивостей товару.

Відповідно до статті 15¹ Закону України „Про захист від недобросовісної конкуренції”, поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Дії ТзОВ „М'ясо - Іф”, які полягають у відсутності на етикетці сосисок варених вищого сорту „Дитячі” інформації: „вік дитини, з якого можливе вживання цього Продукту” або „не є дитячим харчуванням” містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману а саме: поширення суб'єктом господарювання неправдивих відомостей, які містять назву «Дитячі», що може вплинути на наміри споживачів щодо придбання Продукту саме цього суб'єкта господарювання.

Наразі у Відділення відсутня інформація, що зазначене порушення призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції або завдало значних збитків окремим особам чи суспільству.

Враховуючи вищенаведене, керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «М'ясо - Іф» (вул. Галицька, 2 Г, с. Ямниця, Тисменицький р-н., Івано-Франківська обл., 77422, ідентифікаційний код – 30593795) припинити дії з розміщення на етикетці сосисок варених вищого сорту „Дитячі” неправдивої інформації щодо їх споживчих властивостей, зокрема внаслідок обраного способу її викладення, шляхом відображення на етикетках інформації: про дійсні властивості продукції, та усунути причини виникнення цих порушень.

Рекомендації адміністративної колегії територіального відділення згідно із вимогами ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є обов'язковими для розгляду.

Про результати розгляду цих рекомендацій необхідно повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (76018, м.Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 6, Головноштамт, а/с № 22) в десятиденний строк з дня їх отримання, в тому числі, надати підтверджуючі матеріали.

Відповідно до частини 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушень, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т.Савчин

Члени Колегії

В. Тимків

М.Кривоніс